

Egyházi Látogató

XIII. ÉVFOLYAM 5. SZÁM A WASHINGTONI MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ HAVILAPJA
2007. JANUÁR 28.

Szabó László: VÁNDORMADARAK

A nyugtalan vérű magyar
Mihelyt vándorbotot fogott,
Hazátlanul kettős a léte,
A teste itt, a lelke ott.

Mikor messzi földön magát
Legszabadabbnak képzei,
A csak őt rontó szabadosság
Bilincset titkon ráteszi.

Szünet nélkül költözködik:
Egypár évet, szívem, no még!
És két ország közt hany-vetődve
Biztatja magát, míg fölég.

Ha végleg hazalátogat,
Átsüti új élet-öröm,
Otthon száz új csalódás vérzi
S lehorgadt fejjel visszajön.

A lábát sebző régi rög
Most már szívéig felhatol,
Panasszal ül reménye romján:
Hát nincs hazája, nincs sehol?!

Nehéz talány, hogy' oldja meg
A végnélküli pálya-kört?
Ott az élés, itt a nem-élés
Célozza szívébe a tört.

Legbúsabb halottá tépik
Nagy álmok és szörnyű valók,
És mint Mohammed koporsója
Két hon között a légbé' lóg.

Mind, mind hazátlan a magyar,
Aki vándorbotot ragad,
Szánandóbb az őszi madárnál,
Mindig készül s mindig marad.

Csetlik-botlik sors-gúny között,
Nincs védelme, nincs igaza,
Mégis lenézett büszkesége
Mindig szerelmet vall haza.

Talán még az ég is nevet
Kudarcba fúló álmukon, –
Ezt a sírva ébredő nótát,
De fáj, hogy magamról tudom.

„Ó, URunk, mi URunk!”

*Miły felséges a Te neved az egész földön,
az égen is megmutattad fenségedet!*

...

*Ha látom az eget, kezed alkotását, a
holdat és a csillagokat, amelyeket
ráhelyeztél,*

*micsoda a halandó – mondom –,
hogy törődsz vele, és az emberfia,
hogy gondod van rá?*

Zsoltárok könyve 8,2,4k

Isten Szeme

A Hubble-űrtávcső felvétele a Helix Nebulát (Csiga-köd) ábrázolja, amely a Földhöz legközelebbi planetáris köd (450 fényévre van tőlünk).

Szabó László papköltő

Sajókeresztúron, egy kicsi sajtóvilági faluban született 1880 őszén, hogy papja, pásztorja legyen a nagy Amerikába kitántorgott magyar reformátusoknak, dalnoka az egész amerikai magyarságnak.

Nagymagyarországból indult rövidnek tervezett lelkipásztori szolgálatára, de a küldetésből egész életét felölelő hivatás lett, mert közben „Latrok barlangjává vált” az imádott haza. Itt zengnek lelkeket megragadó költeményei százai és élete nagy műve, Arany János hun Trilógiájának harmadik, befejező része. Életműve leghűbb méltatását Mitrovics Gyula debreceni egyetemi tanár, a nagykőrösi Arany János Társaság elnöke adta, a Társaság 1931. október 25-én tartott gyűlésén: „Ő egyaránt énekes a magyar földnek és az amerikai magyarságnak. Nem nehéz elképzelni, micsoda költői gazdagságot jelent ez. És, mintha nem volna elég neki a két világrész, megénekli Japán sajátos báját. Önfeledt merengésben azért mindig visszazáll az ó-hazába. Lépten-nyomon rajta kapja magát: 'Jaj, otthon járt a lelkem.' Külön és egyénien éli át ideszakadt véreinek minden küzdelmét, szenvedését és csekélyke örömét. A megjelenítés szívfacsaró erejével tárja elénk az itteni magyarság küzdelmét magyarságáért,

A következő oldalon a száz évvel ezelőtt született és mohamedánok között szolgált misszionárius, Döbrössy Lajos egyik írásából közlünk részleteket. Nem azért, mintha azt sugallnánk, hogy a református hit és az iszlám lényegében hasonlóak egymáshoz – ez szinkretizmus lenne, – hanem azért, mert a szerző missziói szempontból fontos kapcsolódási pontokra hívja fel a figyelmet, és megállapításai ma újra aktualitást nyernek. Kezd máris kirajzolódni, hogy a XXI. század a vallási konfliktusok évszázada (is) lesz, ezért fontos számunkra, hogy a gyakran egyoldalúan fanatistának és fundamentalistának bemutatott vallások képviselőiben ne csupán *ellenséget*, hanem hozzánk hasonlóan megváltásra szoruló *felebarátot* lássunk. A predestináció kálvini tanítása nem öncélú kiválasztást jelent, hanem elsősorban(!) feladatra való elhívást, küldetést. A toleranciát hangoztató nyugati világ vallásos közömbössége nem némíthatja el a

fájó ragaszkodását a népközösséghez, vágyódását az ősi rögök után, vérhulló áldozatát a kenyérért, olykor a meggazdagodás tovasuhanó fantomjáért. Megihletik saját életének mélységei és nagy ellentétei: szerelme, csalódása, újabb vonzalmának ujjongó himnuszai. Érzésének melegségével, képzeletének teremtő erejével életet tud lehelni a holt tárgyakba is. Szabó László lelke állandó drámaiság lázában él és ehhez mindig megtalálja a kifejezőmódnak is drámaiasságát.”

Porai Perth Amboy-ban nyugosznak, az amerikai magyar református papok temetőjében. Ott jártamban, sírja előtt megállva, mindig megkérdelem: Vajon tudunk-e olyan hűségesek lenni, mint ő volt? Olyan törhetetlen hűséggel ragaszkodni az ősi örökséghez? Halálunk órájáig megőrizni hitünk, népi közösségünk olthatatlan szerelmét?

Az Egyházi Látogató mostani és következő számaiban egy-egy versét közölve szándékszunk bemutatni a diaszpóra alkotásaiban ma is élő nagy dalnokát, azt remélve, hogy az év vége felé egybegyülekezve együtt is elmondhatjuk, hallgathatjuk a halhatatlan költő örökszép énekeit.

Dr. Bertalan Imre

Krisztus tanításához hűséges, hiteles életgyakorlat és a tudatos missziói erőfeszítések együttes bizonyágtételét a nem keresztyén vallások követői felé.

Két rövid megjegyzés az íráshoz: 1) A kálvinizmus kifejezés a reformáció Magyarországon leginkább elterjedt, svájci eredetű irányzatára utal. Ma már egyre ritkábban használjuk önmagunk meghatározására, ezzel is kifejezve azt, hogy nem Kálvin, hanem Jézus Krisztus követői vagyunk Evangélium szerint reformált hitünkben. 2) A református hit és az iszlám valóban közös abban, hogy mindkettő nagy hangsúlyt helyez Isten mindenre kiterjedő királyi uralmára. A döntő különbség azonban az, hogy a mohamedánok számára Jézus nem Krisztus, csak egy a próféták közül. A Biblia ezzel szemben világosan tanítja, hogy *Ő Isten*, akinek „nevére minden térd meghajol ... és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus ÚR az Atya Isten dicsőségére” (Fil 2,10k.).

Döbrössy Lajos: KÁLVINIZMUS ÉS ISZLÁM*

(...) A kálvinizmus lényege röviden abban foglalható egybe, hogy Isten mindenható uraságát az élet minden vonatkozásában és területén elismeri és igyekszik másokkal is elismertetni. Jóllehet, a kálvinizmus, mint a keresztyénség legjobban átgondolt és legegengélyesebb formája és az iszlám között számos lényegbevágó ellentét van, az Isten hatalmas uralkodásának gondolata előtt való meghajlás tekintetében egyetlen más vallás sem hasonlítható úgy a kálvinizmushoz, mint éppen az iszlám. „Nincsenek istenek, csak az Egyisten van!” – hirdette Mohamed alig hat évszázaddal Krisztus születése után, s hirdeti a mohamedán vallás a világ minden részén a 20. században is. Ezzel az erőteljes Egyisten gondolattal biztosította magának a győzelmet a mohamedán világ a hatodik század erőtlenségén, betűkön nyargaló és bálványimádáson süllyedt keresztyénsége felett.

Az iszlámban volt egy hősies vonás, amelyet az Isten ügye iránti odaadás kölcsönzött neki. Ezt a vonást sokan felismerték már a reformáció idején. Erasmus ezért írja egyik levelében: „A török legyőzésének leghatásosabb útja az lenne, ha a keresztyének előbb a maguk életében valósítanák meg Krisztus tanításait és életét, és ezt az életet megalkuvás nélkül tárnák a mohamedánok elébe.”

A kálvinizmus és az iszlám között meglévő sok hasonló vonás közül az egyik kétségteljes az, hogy mindkettő határozott trombitazengés volt. Határozott embereket állított bele a harcba mindkettő, olyan embereket, akik lehatolnak a dolgok gyökeréig, oda, ahol az igazság és a hazugság elválnak egymástól. Vannak idők, amikor a türelmetlenség erény. Az összes nagy vallásos mozgalmak lényegükből kifolyólag a tekintély elvére és erejére támaszkodtak, olyan emberfeletti példaképre, akiben mindnyájunknak bizakodnunk kell, s akihez igazodnunk elengedhetetlen kötelesség.

A kálvinizmus és az iszlám egyaránt megkísérelte, hogy az Isten királyi akarata tegye mind az egyéni, mind a társadalmi élet egyetlen zsinórmértékévé. Ezért lényegükhöz hozzátartozik a véglegesség és az egyetemesség. Minden misszionáló vallásnak itt van az egyetlen alapja. A misszió melletti legerősebb érv az Istennek az egész világra kiterjedő akarata. Csak akkor

vagyunk képesek hitünket elfogadhatóvá tenni, ha égő szenvedély él bennünk Isten dicsősége iránt, és ha feltétlen engedelmisséggel alávetjük magunkat Isten mindenható uraságának az élet minden területén.

(...) Ha Isten mindenható urasága az alap, Isten dicsősége a cél, Isten akarata az indítóerő: akkor a kálvinizmus bátran szembenézhet korunk legnagyobb és legnehezebb missziói feladatával, a mohamedán világ evangelizálásával.

A kálvinizmus volt a történelem során az első, amely a mohamedánság közelségében missziói feladatot és lehetőséget látott. Isten gondviselése a magyar református egyházat földrajzilag is a legközelebb helyezte el az iszlámhoz. Egyház- és missziótörténeti tény az, hogy a magyar református egyházból indult el az első misszionárius a mohamedánok közé a reformáció századában. Nem kis jelentőségű tény az sem, hogy a török hódoltság százötven éve és a református egyházunk legvirágzóbb, legbibliaibb korszaka egybeesnek. A mohamedán vallás keletkezése óta sohasem találkozott addig a keresztyénség olyan tiszta formájával, mint a reformáció korabeli magyar kálvinizmus.

Magyar reformátusok hirdették a keresztyénséget nemcsak szóval, hanem étellel is a mohamedánság történetében legelsőnek. Hogy határozott missziói tudat élt őseinkben, az Tordai Gyula Zsigmond, Fejértói János és más református prédikátorok külföldi levelezéséből is kitűnik. Többször is kifejezték a törökök megtérésében való reménységüket, amiből következtetni lehet, hogy munkálkodtak is közöttük. Derzsi András még éneket is mondott a törökök közeli megtéréséről: „Az törökök noha most vannak vakságban, a Szentlélek hozhatja őket igazságban.”

Magyarország évszázadokon keresztül testével fogta fel az Európa felé irányuló mohamedán hódítói törekvéseket. A református egyház pedig lelkiileg állott szembe az iszlámmal. A mohamedán misszió tehát történelmi öröksége és egyben világjelentőségű küldetése is református egyházunknak. (...)

* Forrás: *Hajnal*, 1939/7, ill. *Református Egyház*, 2006. december.

Washingtoni Magyar Református Egyház

Vasárnapi Istentisztelet, 2007. január 28.

Dr. Bertalan Imre lelkipásztor és Kovács Zoltán segédlelkész

Orgona előjáték
Apostoli köszöntés

Fennálló ének

Lekció

Nagyének

Prófétai ima

Apostoli Hitvallás (8. oldal)

Közének

Textus

Igehirdetés

Pásztori ima

Úri imádság (6. oldal)

Felhívás adakozásra

Hirdetések

Záró ének

Magyar himnusz

Áldás

Orgona utójáték

31 ÚR Jézus, Mily Igen Drága
121. Zsoltár

3¹⁻² Szívemet Hozzád Emelem

29 ÚR Isten, Kész Az Én Szívem
Lk 5,1-11
Mélyebbre!

23¹⁻² Meghallgatók Szent Beszédedet

49 Isten Áldd Meg a Magyart

Meghallgatott Imádság

Erőt kértem az Úrtól, -
s ő nehézségeket adott,
melyeken megdzódtam.
Bölcsességért imádkoztam, -
és problémákat adott,
melyeket megtanultam megoldani.
Előmenetelt óhajtottam, -
gondolkodó agyat és testi erőt
kaptam, hogy dolgozzam.
Bátorságot kértem, -
és Isten veszélyeket adott,
melyeket legyőztem.
Szeretetre vágytam, -
és kaptam az Úrtól bajba jutott
embereket, hogy segítsék rajtuk.
Kegyes jóindulata helyett
alkalmakat kaptam a jóra.
Semmit nem kaptam, amit kértem,
és mindent megkaptam, amire
szükségem volt.
Meghallgatta imádságomat!

Hirdetések – Közlemények

- Következő istentiszteletünket **2007. február 25.-én**, délelőtt 11 órától tartjuk a Wesley Theological Seminary kápolnájában:

Wesley
Theological
Seminary

**4500 Massachusetts Ave., NW.,
Washington, D.C., 20016.**

Az istentiszteleti alkalomra, és az
azt követő szeretetvendégségre
mindenkit hívunk és várunk!

- A februári istentisztelet keretében egyházközségi közgyűlést tartunk.
➤ Február 10.-én délelőtt 11 órától presbiteri gyűlést tartunk Csikesz Mária lakásán.
➤ A virágot az ÚR asztalára Decsi Jolán ajándékozta édesapja, Decsi Sándor emlékére.
➤ Egyházunk az interneten: **WWW.REFWASHINGTON.ORG**

Az ÚR legyen és maradjon gyülekezetünk őriző Pásztora!

Lelkipásztorok elérhetősége:

Dr. Bertalan Imre

Telefon: (301) 493-5036

E-mail: ibertalan@verizon.net

Kovács Zoltán

Telefon: (202) 885-8755

E-mail: zoltaan@tvn.hu